

Asia: VN/32556/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Lausunto

5 b § Jätteeksi luokittelun päätyminen

Lakimuutos on tervetullut. Lainsäädäntöä tulee sujuvoittaa ja yksinkertaistaa, jotta teollisten prosessien sivuvirtoja ja jäteperäisiä materiaaleja saadaan paremmin hyödynnettäviksi kiertotalouden piiriin. EU:n tasolla on toistaiseksi vain muutamille metalleille ja lasille säädetty ei-enää-jätettä -status, ja asian edistäminen on lupaavan alun jälkeen jäänyt valtaosin jäsenvaltioiden harteille.

Muutosehdotuksen taustoituksessa on hyvin huomioituna se, että sivutuotteeksi luokittelun tai jätteeksi luokittelun päättymisessä on kyse perimmiltään tuotehyväksynnästä. Nykyinen jätelaki ja ympäristönsuojelulaki soveltuvat tähän tarkoitukseen melko huonosti.

137 § Muutoksenhaku

-

143 b § Tiedonsaantioikeus jätehuollon rekistereistä, tuottajarekisteristä, uusiomateriaalirekisteristä ja jätteiden ja sivuvirtojen tietolustasta

-

147 a § Sivutuotteeksi luokittelua ja jätteeksi luokittelun päättymistä koskeva päätös

Mikäli sivutuotteeksi luokittelun ja jätteeksi luokittelun päättymisen arviointiperusteista ei ole säädetty EU:n lainsäädännössä, on hyvin tärkeää että Lupa- ja valvontavirasto voi siitä huolimatta päättää luokittelusta.

147 b § Hakemus sivutuotteeksi luokitteluksi tai jätteeksi luokittelun päättymiseksi

-

147 c § Päätösharkinta ja päätöksen sisältö

-

147 d § Tuotteen vaatimuksenmukaisuuden varmistaminen

-

147 e § Päätöksen muuttaminen

-

147 f § Päätöksen peruuttaminen

-

147 g § Päätöksen suhde myöhempään sääntelyyn

-

147 h § Valitusoikeus sivutuotetta tai jätteeksi luokittelun päättymistä koskevassa asiassa

Valitusoikeuden rajaaminen etua valvovaan viranomaiseen ja asianosaiseen on toimiva rajaus. Asianosaisuus tulee rajata selvästi; esim. pelkästään uusiomateriaalin käytölle altistuminen tai teoreettisen terveys- tai ympäristöriskin osoittaminen ei sellaisenaan pitäisi olla riittävä peruste.

147 i § Uusiomateriaalirekisteri

Uusiomateriaalirekisterin perustaminen on perusteltua. Päätösasiakirjojen tulee olla julkisia, mutta liikesalaisuudet tulee rajata niistä pois.

47 b § Sivutuotteeksi luokittelemista tai jätteeksi luokittelun päättymistä koskevan asian ratkaiseminen jätelain mukaisessa menettelyssä

Sivutuote- ja ei-enää-jätettä luokittelun päätöksenteon keskittäminen on toivottavaa, sillä se parantaa tulkintojen johdonmukaisuutta ja ennakoitavuutta. Sen ei kuitenkaan tule pidentää tapausten käsittelyaikoja.

Muuta huomioitavaa

Lain muutosehdotus ei sisällä mahdollisuutta muiden EU-maiden EEJ- ja sivutuotepäätösten vastavuoroiseen tunnistamiseen. Se nopeuttaisi potentiaalisten kierrätysmateriaalinen hyödyntämistä.

Tuomola Mika
Honkajoki Oy